

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2016)0050

Paikallis- ja alueviranomaisten rooli Euroopan rakenne- ja investointirahastoissa (ERI-rahastot)

Euroopan parlamentin päätöslauselma 4. helmikuuta 2016 paikallis- ja alueviranomaisten roolista Euroopan rakenne- ja investointirahastoissa (ERI-rahastot) (2015/3013(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 174–178 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta 17. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013¹ (jäljempänä 'yhteisiä säännöksiä koskeva aset'),
- ottaa huomioon Euroopan aluekehitysrahastosta ja Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitetta koskevista erityissäännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 1080/2006 kumoamisesta 17. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1301/2013²,
- ottaa huomioon 9. heinäkuuta 2015 annetun Euroopan alueiden komitean lausunnon "Kumppanuussopimuksia ja toimenpideohjelmia koskevien neuvottelujen tulokset",
- ottaa huomioon 14. joulukuuta 2015 annetun komission tiedonannon "Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun – Euroopan rakenne- ja investointirahastojen vaikutusten maksimointi" (COM(2015)0639),
- ottaa huomioon monitasoista hallintoa käsittelevän alueiden komitean valkoisen kirjan,

¹ EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320.

² EUVL L 347, 20.12.2013, s. 289.

- ottaa huomioon komissiolle esitetyn kysymyksen paikallis- ja alueviranomaisten roolista Euroopan rakenne- ja investointirahastoissa (ERI-rahastot) (O-000012/2016 – B8-0105/2016),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 128 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 2 kohdan,
- A. toteaa, että EU:n koheesipolitiikka ohjelmakaudella 2014–2020 on edelleen tärkein investointiväline, joka kattaa kaikki EU:n alueet, ja tarjoaa tilaisuuden luoda kestävä kasvun prosessin, joka suuntautuu entistä enemmän alhaalta ylöspäin ja tukee työpaikkojen luomista, yrittäjyyttä sekä innovointia paikallis- ja aluetalouksien tasolla, parantaa kansalaisten elämänlaatua ja luo yhteenkuuluvuutta sekä vahvistaa kehitystä EU:n alueilla;
- B. ottaa huomioon, että koheesipolitiikka sellaisena kuin se on määritelty SEUT-sopimuksessa on myös tarkoitettu vähentämään EU:n jäsenvaltioiden ja niiden alueiden välisiä taloudellisia, sosiaalisia ja alueellisia eroja osallistavan strategian avulla;
- C. ottaa huomioon, että ensimmäistä kertaa (ohjelmakaudeksi 2014–2020) on luotu yhtenäinen kehys eli yhteisiä säännöksiä koskeva asetus, jossa vahvistetaan yhteiset säännöt kaikille viidelle Euroopan rakenne- ja investointirahastolle (ERI-rahastot): Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR), Euroopan sosiaalirahasto (ESR), koheesiorahasto, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto) ja Euroopan meri- ja kalatalousrahasto (EMKR);
- D. ottaa huomioon, että yhteinen strategiakehys, joka otettiin käyttöön yhteisiä säännöksiä koskevalla asetuksella, edistää julkisten varojen käytön vaikutuksen ja tehokkuuden maksimointia ja mahdollistaa synergioiden toteutumisen yhdistämällä ERI-rahastot muihin EU:n rahoittamiin ohjelmiin;
- E. ottaa huomioon, että Euroopan aluekehitysrahastosta annetun asetuksen 7 artiklassa säädetään, että vähintään 5 prosenttia EAKR:n varoista olisi osoitettava kestävää kaupunkikehitystä tukeviin yhdennettyihin toimenpiteisiin siten, että kestävää kaupunkikehitystä koskevien strategioiden täytäntöönpanosta vastaavat kaupungit tai aluetasoa pienempien yksiköiden tai paikallistason elimet vastaavat ainakin toimien valintaan liittyvistä tehtävistä;
- F. toteaa, että nykyisellä ohjelmakaudella 2014–2020 paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet ja paikalliset toimintaryhmät voivat saada rahoitusta myös EAKR:stä ja ESR:stä;
- G. toteaa, että kumppanuuden ja monitasoisen hallinnon periaatteet, sellaisina kuin ne on säädetty yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 5 artiklassa, ovat ERI-rahastojen keskeisiä periaatteita;
1. korostaa alue- ja paikallisviranomaisten keskeistä roolia EU:n strategioiden muovaamisessa ja täytäntöönpanossa; katsoo, että myös monilla eri sidosryhmillä jäsenvaltioista yhteisöryhmiin saakka on tärkeä rooli; katsoo lisäksi, että näiden viranomaisten asema lähellä kansalaisia sekä hallinnon monimuotoisuus paikallis- ja aluetasolla ovat EU:lle merkittävä etu;
 2. kannattaa ERI-rahastojen ja muiden sellaisten EU:n ohjelmien välisten synergioiden hyödyntämistä ja keskinäistä täydentävyyttä, joissa paikallis- ja alueviranomaiset voivat olla avuksi koheesipolitiikan tavoitteiden saavuttamisessa; korostaa kuitenkin, että

ERI-rahastojen suuntaaminen uudelleen olisi tehtävä yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen mukaisesti eivätkä uudet aloitteet saisi heikentää ERI-rahastojen ydintehtävän hoitamista;

3. muistuttaa vahvistetun kumppanuuden periaatteesta ja kumppanuutta koskevista eurooppalaisista käytäntesäännöistä, joissa määrätään paikallis- ja alueviranomaisten laillisesta osallistumisesta sekä vahvistetaan vähimmäisvaatimukset, jotka koskevat niiden osallistumista toimenpideohjelmien valmistelun ja täytäntöönpanon kaikkiin vaiheisiin; toteaa, että vaikka paikallis- ja alueviranomaisia useimmissa tapauksissa kuultiin kumppanuussopimuksia ja toimenpideohjelmiä koskevien neuvottelujen aikana, ne eivät osallistuneet siinä määrin kuin täysimittainen kumppanuus edellyttäisi; kehottaa näin ollen jäsenvaltioita täyttämään täysin nämä vaatimukset sekä toimimaan tehokkaammin puutteiden korjaamiseksi;
4. korostaa, että paikallis- ja alueviranomaisten hallinnollisten valmiuksien vahvistaminen ja rakenteellisiin heikkouksiin puuttuminen ovat keskeisiä tekijöitä niin toimenpideohjelmien suunnittelu- kuin täytäntöönpanovaiheessa sekä ERI-rahastojen käyttöönottoasteen lisäämiseksi; kehottaa näin ollen komissiota varmistamaan, että paikallis- ja alueviranomaisten sekä niiden hallintojen ja elinten valmiuksien kehittämiseen tarjotaan tukea, jotta ne voivat toimia mielekkäässä roolissa koheesipolitiikassa, etenkin siinä tapauksessa, että täytäntöönpanotehtävät on delegoitu edelleen alemmille hallintotasoinne, erityisesti kaupunkien viranomaisille;
5. toteaa, että EU:n koheesipolitiikka on hyvä esimerkki monitasoisesta hallinnosta, jossa sovelletaan alhaalta ylöspäin suuntautuvaa lähestymistapaa siten, että paikallis- ja alueviranomaiset – ollessaan tekemisissä ERI-rahastojen kanssa – pyrkivät löytämään oikean tasapainon taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistamista koskevan unionin tavoitteen ja EU:n politiikkojen alueellisen vaikutuksen välillä;
6. kiinnittää erityistä huomiota paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita koskevaan aloitteeseen, jossa paikallisviranomaiset ovat kumppaneina; painottaa, että siinä olisi edelleen sovellettava alhaalta ylöspäin suuntautuvaa lähestymistapaa ja asetettava tavoitteita paikallisiin ja alueellisiin tarpeisiin liittyville toimenpiteille;
7. katsoo, että uudet yhdenmetyt alueelliset investoinnit ja paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita koskevat aloitteet merkitsevät olennaisia muutoksia paikallisten sidosryhmien valmiuksissa yhdistää rahoitusvirtoja ja suunnitella tarkoin kohdennettuja paikallisia aloitteita;
8. katsoo, että monitasoinen hallinto tukee EU:n keskeisiä poliittisia tavoitteita, kuten talouskasvua, sosiaalista edistystä ja kestäväää kehitystä, ja että se vahvistaa EU:n demokraattista ulottuvuutta ja tehostaa sen poliittista toimintaa;
9. muistuttaa paikallis- ja alueviranomaisten edessä olevista haasteista, joita ovat muun muassa globalisaatio, ilmastonmuutos, energiaturvallisuus, muuttoliike ja kaupungistumisen kiihtyminen, ottaen huomioon, että jokaisella alueella on omat erityiset tarpeensa ja ominaispiirteensä;
10. on vakuuttunut siitä, että kaupunkialueilla on nyky maailmassa yhä suurempi merkitys ja että EU:n politiikoilla on tärkeää tehtävä sellaisten edellytysten luomisessa, joissa Euroopan kaupunkialueet voivat hyödyntää kasvumahdollisuuksiaan;

11. kehottaa komissiota seuraamaan tiiviisti EAKR-asetuksen 7 artiklan täytäntöönpanoa ja raportoimaan siitä Euroopan parlamentille;
12. katsoo, että kaupunkeja koskeva EU:n toimintaohjelma voi parantaa politiikkojen ja ohjelmien täytäntöönpanoa ja siten varmistaa, että kaupunkeihin kohdistuva vaikutus on yhtenäisempi ja että ne saavat yhtenäisempää tukea, sekä samalla edistää yhteisten eurooppalaisten ja kansallisten tavoitteiden saavuttamista toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatetta täysin noudattaen; korostaa Amsterdamin sopimuksen merkitystä sekä etenemistä kohti siinä tavoiteltuja päämääriä; toteaa kuitenkin, että pullonkaulojen ja epäjohtonmukaisuuksien poistamispyrkimykset olisi kohdistettava yhtä lailla kaupunki- kuin maaseutualueisiin vaikuttaviin EU:n politiikkoihin;
13. kehottaa komissiota hyödyntämään jo toteutettuja ja meneillään olevia hankkeita sekä julkisia kuulemisia, jotta voidaan löytää tapoja vahvistaa paikallis- ja alueviranomaisten roolia ERI-rahastojen hallinnossa ja täytäntöönpanossa kumppanuussopimusten ja toimenpideohjelmien avulla;
14. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle, neuvostolle, alueiden komitealle sekä jäsenvaltioiden kansallisille ja alueellisille parlamenteille.